

Verplicht Gluren

© Martine Rademaker 1992

Bij binnenkomst in zaal hoort het publiek: "The Last Waltz" van The Band

Na het dimmen van de zaallichten komt Rene via gangpad publiek op.

Draagt een grote zak mee. Gaat naar linksvoor podium, therapie

CHRIS: Jij bent Rene? Ik ben Chris. Ja, ga maar zitten. Ik heb verschillende gegevens over je naar aanleiding van je eerste gesprek hier. Je bent doorgewezen door je huisarts. Op je zestiende is je moeder overleden en ben je bij je zus ingetrokken omdat je vader vanwege zijn beroep veel weg was. Je hebt je HAVO diploma gehaald en bent daarna de inservice opleiding voor A-verpleegkundige gaan doen. Je woont momenteel samen en gaat binnenkort trouwen. Op dit moment ben je niet aan het werk. Als reden gaf je hiervoor aan dat je alle sterfgevallen op de afdeling niet meer aankon. Het herinnerde je teveel aan je overleden moeder. Verder werd er vroeger thuis door je ouders nogal veel gedronken. Klopt 't?

RENE: Klopt.

CHRIS: Je eerste gesprek is al een aantal weken geleden. Heb je intussen nagedacht over wat je van deze therapie verwacht?

RENE: Wat ik verwacht? Weet 't niet. Ben alleen maar doodmoe. In de war. Zootje.

Rene kijkt naar de oude zak. Maakt 'm open en gaat weer achterover zitten. Kijkt naar de zak en Chris. Chris werpt een blik op de zak.

RENE: Mijn zootje.

CHRIS: 'T Is teveel hè? Teveel. Probeer eens ergens te beginnen.

Rene haalt uit de oude zak een nieuwe zak. Bekijkt ze alle twee. Pakt iets uit de oude zak. Foto.

CHRIS: Een foto?

RENE: Ja. Een foto. Een familiefoto. Dit ben ik.

Overhandigt foto.

CHRIS: Hoe oud was je hier?

RENE: Vijf? Zes? Weet het niet precies. Klein in elk geval.

CHRIS: Is er iets met die foto?

RENE: Het is altijd hetzelfde met foto's. Zogenaamd gelukkige momenten. Mooie herinneringen. Ik heb een hekel aan foto's. Ze liegen. Als ik toen een fototoestel had gehad.....

Switch naar toneel achter. Naar kamer ouders. Flashback.

RENE: Clowntje? Waar zit je? Pspspspsp. (*geschreeuw klinkt*)
Stomme kat. Ik kan al niet slapen. Clowntje, pspspsp.
Verdomme. Heb je je verstopt? Hé? Pssssps. Clowntje?

Loopt de kamer in. Rechtsachter op toneel. Ouders in gevecht op bed, dronken.

MOEDER: Wat doe jij uit bed?

RENE: Ik zoek Clowntje.

VADER: Schiet op, ga terug je bed in.

RENE: Je bloedt.

VADER: Vooruit, terug, je bed in.

RENE: Mamma, niet met die houten pop.... (*moeder slaat vader met houten beeld, pop*)

MOEDER: Wat doe je uit je bed?

RENE: Ik zoek Clowntje (*huilend*)

MOEDER: Neem dat klerebeest dan mee.

Pa en ma vertrekken nog ruziemakend rechts achter op toneel. Rene pakt de intussen neergegooide poppen op.

RENE: Ze slaan mekaar nog dood. Die poppen moeten weg.

Loopt links achter op toneel. Het huis van de buurman. Bonkt en maakt een hoop lawaai.

BUURMAN: Wat is dat allemaal?

Rene kijkt in paniek achter zich.

BUURMAN: Wat is er aan de hand? Wat doe jij zo laat nog uit bed?

Rene huilend.

BUURMAN: Wat heb je daar? De houten poppen?

RENE: Pappa. Hij bloedt. Hij laat zich maar slaan. Hij bloedt... en mamma gaat maar door. Ik heb ze gepakt en... (*doet verbijsterd voor wat moeder deed*) Zó, met die pop op zijn borst....Ze slaan elkaar echt. Ze zijn....

BUURMAN: Zijn ze dronken?

RENE: Ik durf niet terug.. Ik heb de poppen gepakt.

BUURMAN: Je kunt hier niet blijven slapen. Ik loop met je mee, praat wel met ze. Dan kan jij weer naar bed.

Rene loopt van achter weer naar therapie, links voor.

RENE: De buurman. Hij was voor mij een soort opa. Ik kon altijd bij hem terecht. Hij beschermde mij. Hij bood mij veiligheid. In die klerezooi. Al dat geschreeuw. Die ruzies. Vaak nam ik Clowntje, mijn kat, bij mij in bed. Met de deur van mijn kamertje dicht. Heel stil liggen. Misschien werd je dan vergeten.

CHRIS: Werd je vergeten?

RENE: Nee. Er over praten kon niet. Ik werd toch niet geloofd. Ik was gek. Weerloos. Volledig weerloos.

Rene steekt hand wederom in de zak. Er komt een poes uit de zak. Moeder ligt op bed. (rechts achter op toneel) Om zich heen: pillen, drank, flessen, braakpotje. Poes ligt bij haar op bed. Rene loopt naar het bed van moeder.

MOEDER: Hé! Ik weet dat je er bent. Kom hier! (*schreeuwend*)

Moeder braakt in potje. Rene beweegt zich met tegenzin richting moeder.

RENE: Ja, mam.

MOEDER: De fles is leeg. Ik wil wat drinken.

RENE: Mam, het is maandag. De winkels zijn pas om 1 uur open. Ik kan geen drank halen.

Rene wilt weglopen. Moeder draait terug.

MOEDER: Ik wil wat drinken. (*drammerig*)

Rene loopt door.

MOEDER: Als je niet komt, gooi ik je kat uit het raam. (*schreeuwend*)

Rene terug.

MOEDER: Ik wil wat drinken. (*op lievere toon*)

RENE: Het is maandag. Ik kan nu geen drank halen. De winkels zijn nog dicht. Ga nou maar slapen.

Moeder dut weg. Rene probeert de kat te pakken. Moeder schrikt wakker.

MOEDER: De fles is leeg. Ik wil wat drinken. (*dronken, warrig*)

RENE: Ik haal straks.

MOEDER: Waar is je vader? Hij moet thuiskomen. (*opbouwende paniek*)

RENE: Ik kan hem niet halen. (*boos*)

MOEDER: Hij moet komen. Nu!

RENE: Rustig nou. Mamma, ik ben er. Pappa is er niet en pappa komt niet. (*als tegen een klein kind*)

MOEDER: Kom bij mij liggen. Ik ben bang. (*angstig*)

RENE: Ga nou maar slapen. Ik zit in de kamer.

MOEDER: Jij gaat nergens heen. Jij blijft hier. Kom bij mij liggen. (*als feeks*)

Rene gaat in bed liggen. Probeert geruisloos toch weer uit bed te glijden.

MOEDER: Waar gaat dat heen? (*opbouwende paniek*)

RENE: Ik dacht dat je sliep. (*intussen bijna wanhopig*)

MOEDER: Waarom is die fles leeg? Hoe kan dat?...Zie jij die doodgraver daar ook zitten? Ze hebben het over mij en denken dat ik ze niet zie. Maar ik kan alles horen. Er zitten hier allerlei duiveltjes...We moeten kruisjes gaan dragen, daar kunnen ze niet tegen...En er moet muziek op. Dan gaan ze weg. Zet muziek op. Dan gaan ze weg. (*paniek totaal*)

RENE: Waar zitten ze dan? (*woedend, geïrriteerd*)

MOEDER: Vlak voor je, zet snel muziek op, echt dan gaan ze weg.

Moeder houdt kat stevig vast. Rene ziet dat en neemt besluit.

RENE: Rustig, ik zet muziek op.

MOEDER: Waar ga je heen? Niet weglopen. Hier blijven.

RENE: Ik zet muziek op. Je wilt die duiveltjes toch weg hebben?

Rene zet muziek op, moeder valt in slaap. Rene pakt kat en loopt terug naar therapie.

RENE: Dat wijf was gek. Een heks. Als je niet komt gooi ik je kat uit het raam.... Mijn kat. Ik vertelde dat beest alles. 't Was de enige die naar mij toe kwam als ik verdrietig was. Mijn moeder had gelijk. Niemand was te vertrouwen. Niemand. Geen mens hielp. Ze kwamen binnen, bekeken ons eens en liepen net zo hard weer weg. Zonder blikken of blozen.

CHRIS: Wat moet jij je alleen gevoeld hebben. En in de war. Je ouders deden dingen die echt niet konden; de buitenwereld die doet alsof er niets aan de hand is; om gek van te worden. En al je zelfvertrouwen van kwijt te raken.

RENE: Ik deed alles fout. Ik deugde niet. Ik deed 't verkeerd. Wat had ik moeten doen om een beetje liefde te krijgen? Waarom deed ze me zo'n pijn? Ze was toch mijn moeder? Al mijn inspanningen zijn voor niets geweest. Ik had nooit geboren moeten worden.

CHRIS: 't Is jammer dat je moeder niet zag wat een leuke dochter ze eigenlijk had.

Rene is even verward door deze positieve benadering, maar hoort direct in gedachten haar moeder reageren. Weergegeven door de reactie van haar moeder uit bed op podium.

MOEDER: Hahahahaha...jij gelooft dat? Stakker. Wat ben je nou helemaal? Hahahahahaha. Geloof haar maar, je komt er nog wel achter.

Chris constateert dat er iets gebeurd met Rene, geeft haar daar even tijd voor. Vervolgt dan:

CHRIS: Heb je ooit iemand om hulp gevraagd?

RENE: Jawel. Ik was een jaar of elf. Ik kon niet meer. Mijn moeder liep te zuigen. Te treiteren. Kreeg een rooie waas voor mijn ogen. Ik kon niet meer. Uitgeleefd. Op. Razend werd ik. Zo blind. Ik begon te slaan.....Ik ging maar door. Had geen controle meer over mezelf. Uiteindelijk heb ik me omgedraaid en ben weggelopen. Weggelopen naar mensen. Omdat ik hulp nodig had. En zij brachten mij weer terug naar huis. Terug naar mijn moeder. Niemand hielp mij. Waarom zou ik nog iemand vertrouwen? Niemand kon blijkbaar boven de macht van mijn moeder. Anders was dat toch allang gebeurd?

CHRIS: Dus er was niemand die het voor jou opnam?

RENE: Alleen de buurman. *(trekt de zak weer naar zich toe)*
Zonder hem was deze zak veel voller geweest.

Rene haalt uit de zak een cadeau. Kijkt moedeloos over haar schouder naar achter en loopt naar de kamer met bed. Moeder zit voor lijk op bed.

RENE: Dit weg...*(trekt nerveus bed recht)* Zo. Ben de vuilniszakken vergeten. En die fles...Mm...hier maar onder.
En...*(schrikt door binnenkomst vader)*

VADER: *(doet populair)* Hé meiske. Terug van weggeweest. Doe mij eens een biertje. Zo. Thuis. Da's altijd nog beter dan in zo'n vliegtuig zitten. Da's zo krap. Maar de bediening was goed. *(voor zich uit peinzend)* Met die stewardesses...ja! Goede bediening. Hoe is het hier? Hebben jullie mijn brieven nog gekregen? Ik heb van jullie niet zoveel ontvangen. *(verwijtend)* Hoe gaat het op school?

Doe je nog goed je best? Veel huiswerk? Oh, ik heb nog wat voor jullie meegenomen. Pak die koffer eens.. *(Rene pakt koffer en geeft hem aan pa, die als sinterklaas acteert)* Zo, eens even kijken. Deze is voor jou. *(tegen moeder)* Deze is voor jou. *(tegen Rene die cadeau uitpakt)* Het is een echte. Mooi hè? Voor bij je verzameling. *(marionettenpop)*

Moeder staat op, cadeau valt onuitgepakt van haar schoot en loopt afwezig weg. Stemming pa slaat om.

VADER: Is ze de hele tijd al zo? En wat is dit allemaal? Waarom is dat niet opgeruimd? Kan ook niets aan je overlaten hè? Is het nou zo'n kleine moeite om je moeder een beetje te helpen? Denk je lekker thuis te komen...

(staat over Rene heengebogen te schreeuwen)

RENE: Er is opgeruimd. *(schreeuwt uit angst)*

VADER: Ik werk me rot en kom thuis in een troep. Je kan toch minstens wel een beetje je handen uit je mouwen steken? Ik praat tegen je! *(dreigend)*

RENE: Ik doe mijn best. Dit is toch niets nieuws. *(op punt van huilen)* Er verandert toch niks!

VADER: Hou je mond. Ruim die troep op. Waar bemoei jij je mee. Als ik je mening wil horen dan vraag ik daar wel om.

Ma verschijnt weer.

(tegen moeder poeslief): Ik neem nog een biertje. Jij ook?

(tegen Rene kortaf): Moet jij geen huiswerk maken of zo?

Pa en ma lopen weg, rechts achter. Rene loopt terug naar therapie.

RENE: Klootzak. Als ik aan hem denk, word ik alleen maar kwaad. Wat was die man schijnheilig. Als hij er was, moesten we het zonnige gezin uithangen. Wat liepen wij nou te zeuren over geldproblemen en....zoveel dronk mamma nou ook weer niet. Het eeuwige: wat is er dan loos? En maar beloven dat hij van alles zou regelen voordat hij weer zou gaan varen. Leugenaar. Liet ons gewoon in de puinhoop achter. Ik geloofde hem. Keer op keer. Ik wilde zo graag geloven dat hij zijn beloften eens waar zou maken.

CHRIS: Hij heeft je aardig in de steek gelaten, hè?

RENE: Was ik maar door hem in de steek gelaten. Dan had ik niet zo op mijn flikker gekregen als hij thuiskwam. Alsof ik gekozen had voor zo'n gezin. Alsof ik verdomme niet wilde dat het veranderde. Al die moeite die ik daarvoor gedaan heb. Als waardering voor die moeite kon ik de wind van voren krijgen. 'k Mocht hem nergens op aanspreken. Wat was ik nou helemaal....

CHRIS: Dus je vader sloot zijn ogen voor de problemen en liet 't jou en je zus opknappen.

RENE: Ja. Ik had verdomme beter een kip kunnen zijn.

CHRIS: Een wat?

RENE: Ik had beter een kip kunnen zijn. Mensen kunnen geen kippen fokken, maar kinderen krijgen kunnen ze allemaal. Op hoe je kippen behandeld is ten minste nog controle. Hele actiegroepen tegen die legbatterijen. Die arme beestjes in zo'n klein hokje. Daar is maar 1 tv uitzending voor nodig om heel Nederland op z'n

achterste poten te krijgen. En met kinderen schijn je in het ergste geval maar te mogen aanrotzooien. Er is letterlijk geen haan die waar dan ook naar kraait. (*sarcastisch*)

Rene kijkt ondertussen gedachteloos in de zak, doet hem verschrikt weer dicht. Duwt de zak weg.

CHRIS: Wat is er?

RENE: Niks. (*angst*)

CHRIS: Waarom schuif je die zak weg? Hé? Wat is er?

Rene pakt vol woede en schaamte een pakket uit de zak en smijt het tegen de grond. Verbergt haar gezicht achter haar arm/hand.

CHRIS: Keurig opgevouwen herenkleding?

RENE: Ik had het zo goed weggestopt. (*slecht te verstaan vanachter hand/arm*)

CHRIS: Wat zeg je?

RENE: Ik had het weggestopt....

Chris ziet een briefje op het pakket. Rene ziet dat Chris dit ziet en grist het briefje van het pakket. Vouwt het open en begint nogal koud te lezen.

RENE:

Een kluizenaar, onberispelijk, net

Geregeld eten, op tijd in bed

Z'n body bleef fit in het Spanderswoud

En seks? Daarvoor was hij te oud.

Een gek, een gestoorde, een geile barbaar

Wie komt er nou op een kinderlijf klaar?

Rene stouwt gedicht en pakket in zak en staat op. Loopt de buurman, die van rechtsachter komt, tegemoet. Gaan samen gehurkt in de lichtcirkel rechtsvoor zitten.

BUURMAN: Geef ze maar een stukje brood. Ze doen niks. Kijk maar. Zie je wel, ze zijn lief. Ze hebben een beetje honger. (*buitenstaander passeert*)

BUITENSTAANDER: Zo opa. Met je kleindochter de eendjes voeren?

BUURMAN: Nee hoor. Dit is mijn buurmeisje.

BUITENSTAANDER: Oh. Nou ja. U had haar opa kunnen zijn. Wat een weertje, niet dan? Echt een dagje om samen de eendjes te voeren. Nou, een prettige middag.

Buurman staat op en laat langzaam de hand los van Rene. Deze hele scène blijft hij indringend oogcontact met Rene houden.

Loopt naar eigen kamer, links achter. Rene blijft in lichtcirkel staan. Buurman gaat in eigen lichtcirkel staan. Beide lampen worden rood en gedempt. Buurman blijft Rene dreigend aankijken. Rene en buurman voeren een synchrone striptease uit (tot op onderbroek) op het nummer "Enjoy yourself" van de Specials. Rene vanuit weerszin, buurman met enge intimidatie door alléén zijn ogen. Belangrijk is dat hij tijdens dit alles zijn "keurigheid" onderstreept door zijn kleding met discipline op te vouwen of over de stoel te hangen. Bij het einde van het nummer gaat het licht bij de buurman uit. Buurman verdwijnt links achter. De lichtcirkel gaat over in therapieverlichting. Rene loopt met losse kleren, in onderbroek en kinderhempje, terug naar therapie. Al pratend kleedt zij zich weer aan.

RENE: Hij heeft alles van mij gehad. Mijn liefde. Mijn vertrouwen. Ik mocht bij hem kind zijn. Hij gaf mij rust. Door met mij weg te gaan. Weg van die dronken moeder. Weg van die agressie. Wandelen in het bos. Hij nam het allemaal langzaam weer terug....

Een uit de hand gelopen seksuele voorlichting. Hij maakte alles kapot. Alles. Hij deed mij pijn. Ik hield van hem. Als een vader was ie voor me. Ik vertrouwde hem....

CHRIS: Hoe kan je dan nog iemand vertrouwen...

RENE: Zonder hem had ik niets meer. Het was kiezen tussen angst of angst. Ik ging iedere keer weer naar hem toe. Ik wist wat de gevolgen waren. 't Is mijn eigen schuld. Ik heb het zelf toegelaten. Ik durf mijn eigen lichaam niet eens meer te vertrouwen. Ik had er seksuele gevoelens bij.

CHRIS: Elk kind heeft seksuele gevoelens. Hij heeft als volwassene ergens aangezetten waar hij niet aan had moeten komen. Jouw seksuele gevoelens. Hij gaf je op een verkeerde manier aandacht...

Rene, was er iemand die jou iets beters bood?

*Rene probeert dit tot zich door te laten dringen.
Ondertussen vindt ze in de zak het volgende item.*

CHRIS: Een leeg potje?

RENE: Nee. Een potje met lucht. Boordevol met lucht. 't Is een hele ervaring om lucht te zijn. (verontwaardigt)

Terwijl Rene dit zegt, stellen de buitenstaanders zich voor het toneel op. Vijf in totaal. Rene staat op, probeert te reageren op ze. De buitenstaanders dragen echter hun tekst op alsof Rene niet tussen hen door loopt, niet bestaat. Reageren op geen enkele wijze op Rene. Rene's uitstraling tijdens deze scène is wisselend: moedeloosheid, wanhoop, woede.

BUITENSTAANDER 1: Ik spreek namens de familie. Ja, je ouders waren zware alcoholisten. Dat hebben wij altijd gezegd. We kunnen niets voor je doen. Je zult het zelf moeten oplossen. Je mag wel zo nu en dan bij ons logeren. Om daarna weer door ons naar huis gebracht te worden. Wij wassen onze handen in onschuld.

BUITENSTAANDER 2: Ik spreek namens de bureu. Wij hebben dat kindergehuil en geschreeuw nooit goed vernomen. Wij hadden daar geen hinder van. Alleen die harde muziek en balletje trap tegen de garage klonk onaangenaam hard door. Waarschijnlijk zat het verschil in geluidsoverlast in het isolatiemateriaal.

BUITENSTAANDER 3: Ik spreek namens de huisartsen. Wij schreven zware kalmerende middelen voor. In combinatie met alcohol een slechte combinatie. Ons welbekend. Dit kan leiden tot psychische stoornissen. Maar dat mens is toch al gek. Die kinderen? In gevaar?

Ach, wij kunnen niet ingrijpen. Teveel risico's, begrijp je wel? We ondernemen niets voordat mevrouw haar toestemming geeft tot ingrijpen.

BUITENSTAANDER 4: Ik spreek namens de plaatselijke slijter. Hoezo, is het strafbaar, jenever, berenburger en wodka aan een kind te verkopen dat duidelijk onder de 16 jaar is? Hoezo, had er bij mij een belletje moeten gaan rinkelen vanwege de regelmaat waarmee dat kind mijn winkel bezocht.

BUITENSTAANDER 5: Ik spreek namens de sigarenboer. Ofwel het plaatselijke girokantoorje. Als zo'n kind daar, met pasje en cheque staat, mag je toch wel uitbetalen? Of heb je daar een machtiging voor nodig?

BUITENSTAANDER 4: Ik spreek namens de apotheek. Houdt pillen altijd buiten het bereik van kinderen. Pillen en kinderen? Levensgevaarlijk. Waarom wij dit meisje toch, keer op keer, met grote hoeveelheden seresta de deur uit lieten gaan? Dat kan ik nu niet bedenken. Maar we hadden ongetwijfeld onze redenen.

BUITENSTAANDER 3: Ik vind het vreselijk wat er gebeurde.

RENE: Ik ook! (*woedend*)

Buitenstanders gaan onder woedende blik Rene af.

CHRIS: Je moeder had ook echt geen enkele reden meer om nuchter te worden. Ze hoefde de deur niet uit! Je met andermans zaken bemoeien doe je blijkbaar niet. Zo blijft mishandeling een kwestie van privacy!

Donkerslag.

Licht op. Rene zit alleen in het therapiegedeelte, praat hardop, nogal fanatiek bladerend in een tijdschrift.

RENE: Ja hoor, mevrouw de therapeut, zeg jij je afspraak maar af. Ik had er alle begrip voor. Je moeder lag slecht. Overmacht.

Je zou later nog terugbellen. Gewoon niet doen. Waarom is het in de godsnaam zo'n grote moeite om mij even behoorlijk af te bellen? Je laat mij gewoon in mijn sop gaarkoken. Voor mijn part blijf je twee maanden weg, maar meldt het fatsoenlijk.

Psychotherapeut.....pfft.

(legt tijdschrift opeens op haar knieën, staart voor zich uit)

Verdomme. Dat eeuwige wantrouwen van mij. Tuurlijk bel je niet. Het is niet niks, je moeder op het randje. Je hebt al genoeg aan je hoofd. Gatver, wat een lullekop ben ik toch. Nee Rene, bekhouden! Ze zal wel kapot zijn. Dat ze überhaupt nu een beetje gaat werken...

(probeert relaxed te lezen maar dwaalt weer met haar gedachten, smijt boos het tijdschrift onder het tafeltje)

Ik heb dat beroep niet gekozen. Jij wilt zonedig therapeut zijn. Je hebt me niet zo te behandelen. Waarom zou ik met jou rekening houden? Ik ben verdomme kwaad.

Blijft boos voor zich uitkijken. Vervolgens komt Chris op.

CHRIS: Hallo. *(geeft een hand en gaat zitten)* Zo...

RENE: Hoe is het nu met je moeder?

CHRIS: Gaat nu weer wat beter. Gelukkig. Maar hoe is het met jou?

RENE: Goed. *(nurks)*

CHRIS: Hmmm.

RENE: *(weifelend)* Eigenlijk ben ik kwaad.

CHRIS: Je bent kwaad? Op wie?

RENE: Nou ja, kwaad...

CHRIS: Ben je kwaad op mij?

RENE: Ik snap niet waarom je niet hebt teruggebeld.

CHRIS: Teruggebeld heb?

RENE: Ja. Ze hadden mij hier verteld dat je nog terug zou bellen.

CHRIS: Daar weet ik niets van. Ik heb naar hier gebeld om te zeggen dat ik niet kwam. Verder heb ik niets afgesproken.

RENE: Oh. *(schaamt zich bijna alweer dat ze erover begon)*

CHRIS: Was je daarom kwaad?

RENE: Ach, kwaad. Schijnbaar wist je 't niet van dat terugbellen. En je had wel wat anders aan je hoofd.

CHRIS: Het was allemaal zo plotseling. Ik heb er geen tel bij stilgestaan om je af te bellen. Ik ben zo bezig geweest met mijn moeder. Ik heb wat ik zei, mijn werk zo van het ene op het andere moment afgebeld. *(op een wat luchtige verteltoon)*

RENE: *(geïrriteerd door de toon, wordt boos)*

Je werk afgebeld? Je werkt verdomme niet in een pingpongballenfabriek waar de pingpongbalen wel kunnen blijven liggen tot jij weer eens komt werken! Ik vind het nogal wat anders wat jij doet. Jij bent therapeut. Bel even, dan weet ik waar ik aan toe ben. Ik kan

best wachten. Maar niet zo!

CHRIS: Je hebt gelijk.

(Rene geshockeerd dat ze gelijk krijgt.)

RENE: Oh...?

CHRIS: Ik kan me voorstellen dat je boos bent. Het was een kleine moeite geweest jou even af te bellen. Er is altijd wel ergens een telefoon in de buurt....Je hebt gelijk!

Rene kan dit niet hanteren. Ze verstart. Er klinkt getik van een klok, babygehuil en een bominslag. Rene zit in "de chaos in haar hoofd". Bij de bominslag verschijnen beide ouders in heel flauw licht op hun eigen podium. Rene zit "in haar hoofd", Chris ziet Rene in zichzelf gekeerd reageren vanwege "iets". Dat "iets" zijn de reacties van de ouders die Rene waarneemt, maar Chris niet... Ouders communiceren samen en tegen Rene.

VADER: Het heeft een mening. Het komt voor zichzelf op. Het vindt dat ze rechten heeft.

(tegen Rene): Omdat dat mens je gelijk geeft?

MOEDER: Sinds wanneer kan jij denken? Weet jij niet meer dat je denken aan een paard moet overlaten? Die heeft tenminste een hoofd. Denk jij dat jij het recht hebt boos te zijn? Denk jij dat dat mens er ook maar iets van meent? Wat ben jij nou helemaal waard. Niets. Niente. Noppes. Hahahaha.

VADER: Zij zegt dat jij recht tot woede hebt, en jij neemt dat blind aan? Jij hebt helemaal nergens recht op. Je hebt zeker niets van een ander aan te nemen. Je hebt naar ons te luisteren. Je houdt gewoon je mond! Begrepen?! Ben jij belazerd.

Flauwe belichting dimt.

CHRIS: Rene? Als je je zo afsluit kan ik niets voor je doen joh.

Korte donkerslag. Daarna therapielicht aan. Rene pakt boek uit zak.

RENE: Het beruchte gesloten boek. Waar iedereen me maar steeds van probeert te overtuigen. Je moet dat boek eens sluiten...ik kan ze wel de hersens inslaan met dat gesloten boek. Er is niet nogal wat met me aangesold. *(op dit moment reageren er twee spelers die in het publiek zitten.)*

PUBLIEK 1: Ik kan me er van alles bij voorstellen zo langzamerhand. Gaat dit nog lang duren? Dit gedram?

PUBLIEK 2: *(Tegen publiek 1):* Nou ja zeg! 't Is wel gebeurd hoor. Het is haar verhaal.

PUBLIEK 1: Ja precies, háár verhaal. Kan ze dat niet zo houden?

PUBLIEK 2: *(tegen Rene):* Moet je dit nou allemaal zo uitdragen?

PUBLIEK 1: Je zit gewoon moedwillig je eigen littekens consequent open te peuteren.

RENE: *Gaan die ooit dicht dan?, trut! (richting spelers in het publiek)*

Ik verdom het om voor hun gemak mijn mond te houden. Ze zouden voor de lol m'n kop eens voor een dag moeten lenen. Met alles wat er in zit. Kijken of ik dan nog moet zwijgen. Of ze dan nog zo rustig vanaf hun stoel commentaar zitten te leveren. Doodmoe word ik van die mensen. Je moet dat boek sluiten. Wat en gezeik. Als ze me nou ook eens konden vertellen hoe? Moet ik soms mezelf sluiten? Een streep door mezelf zetten? Doen alsof er niets gebeurd is?

Heerlijk lijkt me dat, als dat zou kunnen....Alsof er niets gebeurd is. Heerlijk. Rust en warmte.

CHRIS: Rust en warmte.... Wat betekent dat voor jou?

RENE: Warmte doet me pijn. De pijn van een klein kind dat vol vertrouwen naar mamma wil. Met twee kleine grijparmpjes omhoog. Op zoek naar warmte en troost. En dat tot de ontdekking komt dat er geen mamma is. Of dat mamma er niet wil zijn. Niemand kan dat meer goedmaken.....*(richting publiek)*nou? Hoe sluit je zo'n boek dan?

CHRIS: *(In gedachten starend naar het publiek)*

Voor veel mensen is het heel eng om zich te mengen in andermans zaken. Misschien keert het zich wel allemaal tegen je als je je ermee bemoeit.

(tegen Rene) Hoe weet je of je met je goed bedoelde hulp een kind niet nog meer in de problemen brengt?

RENE: Och.... Op die toer: "je kan beter niets doen, vooral niet mee bemoeien, stel je voor dat je zo'n kind nog meer in de problemen brengt"....

KAN DAT DAN?!....Hoe maak je jezelf machteloos. 't Is toch godgeklaagd. Als er al een oplossing zou bestaan, zou die door een kind worden ontdekt. En niet door ons hoor! **DE VOLWASSENEN!** Waarom wacht iedereen op de oplossing, in plaats van iets te ondernemen? Als vroeger eens 1 volwassene zich serieus met mij had bemoeit. En had durven bekennen dat ie zich net zo onmachtig voelde als ik. In plaats van mijn problemen negeren. Dan had ik me tenminste begrepen gevoeld.

Rene duikt in de zak en haalt er een megafoon uit. Probeert of hij werkt. Gaat staan.

RENE: Hij doet het!

(door de megafoon): Ik zwijg niet langer!

Op het achtertoneel verschijnen moeder, vader en buurman. Iets later verschijnen ook de buitenstaanders.

MOEDER: Dat kan je niet doen.

RENE: Oh nee? Moet jij eens opletten!

MOEDER: Waarom hang je mijn vuile was buiten?

RENE: Jouw vuile was? Volgens mij heb je mij uitgebreid jouw vuile was opgedrongen.

MOEDER: Ik heb van je gehouden.

RENE: Dat verandert niets aan het feit dat je mijn jeugd verziekt hebt.

MOEDER: Jouw jeugd verziekt?

RENE: Als jij wat vaker nuchter was geweest, had je misschien gezien dat ik nog een klein kind was. Ik was meer moeder voor jou, dat jij ooit voor mij bent geweest.

MOEDER: Ik heb écht van je gehouden.

RENE: Ja vast! Niet als moeder. Ik was je persoonlijke slaaf. Jij was dat kleine kind dat aandacht wilde. Ten koste van alles. Zelfs ten koste van mij. Ja! Ik heb vreselijk veel van je gehouden. Ja! Ik heb je vreselijk gehaat. Ik kan niets meer met jou. Bij leven wilde je niet praten. En ik wil nu niet meer luisteren.

BUURMAN: Zeg, wat denk je dat je mijn familie aandoet? Die weet het niet hoor! Wat een schuldgevoelens. Alleen omdat jij het zo nodig moet zeggen. En dan heb ik het nog niet eens over mijn reputatie.

RENE: Die reputatie is in jouw ogen nog steeds net zo onkreukbaar als je kleren, is het niet? Dat keurige pak, dat met een ijzeren discipline, keurig over de stoel werd gehangen. Die keurige reputatie die jij, voor je je kwakkie bij een kind deponeerde, ik, verborg achter de luxaflex. Eerst de luxaflex dicht. Klik. Zo geaccepteerd was het, wat je met mij uithaalde. Helaas voor jouw reputatie, helaas voor je familie, maar bij deze doe ik, klik, datzelfde luxaflex open. Zonder kleren zag je er een stuk minder onkreukbaar uit. Lul.

VADER: Hou je mond. Ben je nou helemaal besodemieterd?

RENE: Ja, inderdaad.

VADER: Je kon alles krijgen wat je wilde. Je had maar een kik hoeven geven en ik had het voor je gekocht.

RENE: Ach man, je was er toch nooit. 't Enige dat je deed was je eigen schuldgevoel afkopen. Eerlijkheid. Waardering. Liefde. Daar had je me mee geholpen. Maar die woorden ken jij niet geloof ik. De betekenis in elk geval al helemaal niet.

VADER: Gaan we katten? 'k Was zeker niet capabel als vader?

RENE: Capabel? Pfft. Sorry, maar ik ben niet gekomen waar ik nu ben, dankzij jouw capabelheid of jouw interesse voor je kinderen.

VADER: Lekker hè? Je ei kwijt over mijn rug. Persoonlijke oorlogsvoering. Tjonge, jonge.

RENE: Jij bent echt stom! Je denkt echt dat dit een actie tegen jou is, he? Dat alles om jou draait. Blijft moeilijk voor je, niet? Om zaken in proporties te zien. De enige reden waarom ik met dit ding sta te gillen, is een vraag om aandacht. Aandacht voor kinderen die nu meemaken wat ik ooit mocht beleven. Dus doe me een lol en ga asjeblieft weg. Blijf liever die toeschouwer die je altijd geweest bent.

BUITENSTAANDER 1: Gut, wat zijn we principieel. Met je "ik

zwijg niet langer". Alsof jij zo zaligmakend bent. Op deze manier kan je nooit meer een foutje maken.

RENE: Jij noemt dit "een foutje"?

BUITENSTAANDER 2: Straks gaat iedereen zich nog bemoeien met opvoeden. Zal lekker worden. Moet er niet aan denken. Weg privacy.

RENE: Dus die privacy is toch interessanter dan al die kleine kinderen die nu alle gevoel voor werkelijkheid aan het verliezen zijn? Die kleine kinderen die straks als ze achttien zijn, gillend het huis uit hollen. Als ze dan nog leven. Om in de armen van de eerste de beste therapeut te belanden? Of die kleine kinderen die straks in een inrichting terecht komen, of aan de drank, ook drugs!, raken, of de prostitutie induiken? Of gaan we toestaan dat mishandeling een virus wordt? Dat per generatie wordt doorgegeven? Nee, liever kinderen opofferen dan de privacy!

BUITENSTAANDER 3: Maar wat kunnen wij er nou tegen doen?

RENE: We moeten er niets tegen doen, we moeten er wat voor doen. Bijvoorbeeld eens stoppen met ontkennen dat we inderdaad de andere kant opkijken! Stoppen die kinderen in een doofpot te douwen. 't Is niet alleen in de krant of in die andere stad. Het gebeurt om je heen. Reik zo'n kind de hand. Laat het niet nog verder in de stront zakken. Wees die figuur die betrouwbaar is. Dat lichtpuntje. (*kijkt met verbaasd afgrijzen naar de buitenstaanders*)

Zeg? Interesseert 't jullie nou gewoon geen flikker of zo? Weet je wat die kinderen aan geld gaan kosten? Therapie! Opnames! Misschien zelfs criminaliteit?

't Is duidelijk! Jullie wachten dus af tot je de rekening gepresenteerd krijgt. Sorry. Daar pas ik voor. Ik wens niet meer te behoren tot de starende menigte of de zwijgende massa.

Rene loopt terug naar therapiegedeelte. Rest spelers verdwijnt.

CHRIS: Je redt je weer aardig zelf he?

RENE: Ja. Ik red 't weer zelf, geloof ik. En met wat ik zou willen, kan jij me toch niet helpen.

CHRIS: En, dat is?

RENE: In die botte hersenen 't besef instampen dat het fenomeen "mensenrechten" ook voor kinderen geldt. Er luistert verdomme niemand zolang er geen bloed op de keien ligt.

CHRIS: We kunnen 't oefenen.

RENE: Hoe bedoel je?

CHRIS: Net als al die andere gevechten die je binnen deze vier muren geleverd hebt. Alsof die mensen die jij wat wilt vertellen, hier zijn.

RENE: Ja, waar dan?

CHRIS: Weet ik veel. Daar bijvoorbeeld. (*wijst richting zaal*)

Zo heb je 't toch ook met al die anderen uitgevochten? Nou, kom op, wat zou je willen zeggen?

Einde Zichtversie